

P O V Z E T K I

Maja Klančnik Gruden

SOCIOLOŠKI VIDIKI POLOŽAJA IN VLOGE MEDICINSKIH SESTER V SLOVENIJI ŠTUDIJA PRIMERA

Mag. Maja Klančnik Gruden je profesorica zdravstvene vzgoje, zaposlena v Kliničnem centru Ljubljana na Kliničnem oddelku za žilne bolezni.

Članek analizira položaj medicinskih sester (srednjih medicinskih sester in zdravstvenih tehnic) in njihovo doživljanje poklicnega skrbstvenega dela na enem od bolnišničnih oddelkov bolnišnic v Sloveniji. Ugotovitve temeljijo na rezultatih kvalitativne raziskave – študije primera, ki je bila izvedena na Kliničnem oddelku za žilne bolezni v Ljubljani. S pomočjo poglobljenih intervjujev in terenskega opazovanja je bilo potrjeno, da medicinske sestre na bolniškem oddelku opravljajo podobna skrbstvena dela, kot jih opravljajo tradicionalne žene v družinah. Bolniški oddelek bi lahko primerjali s tradicionalnim družinskim bivališčem, v katerem prevzame bolnik odvisno vlogo otroka, medicinska sestra vlogo gospodinje, ki skrbi za red in zdravnik vlogo gospodarja in očeta, ki nadzoruje delovni proces. Intervjuji so pokazali, da pasivna skrbstvena vloga, ki jo ženski pripisujejo družbeno ustvarjene spolne ideologije, medicinskih sester doslej niso zadovoljile. Dodaten faktor, ki medicinskim sestram preprečuje doživljanje zadovoljstva pri delu, se nanaša na lastnosti bolniškega oddelka, ki ima določene podobnosti s totalno ustanovo. Medicinske sestre pri delu z bolniki, ki so bolj ali manj prizadeti, doživljajo tesnobne občutke. Za soočenje s takimi občutki imajo medicinske sestre premalo znanja in podpore, saj je služba zdravstvene nege organizirana tako, da pri medicinskih sestrah raje spodbuja razvoj osnovnih obrambnih mehanizmov – ki temeljijo predvsem na izogibanju – kot pa konstruktivno soočenje s problemi ter njihovo osebno in strokovno rast.

Ključne besede: skrbstveno delo, ženski poklici, totalna ustanova, tesnoba.

Liljana Rihter

POMEN KVALITATIVNIH METOD PRI EVALVACIJI PROJEKTOV PROSTOVOLJNEGA DELA PRIMER EVALVACIJE PROJEKTA PROSTOVOLJNEGA DELA NA ŠOLSLEM CENTRU VELENJE

Mag. Liljana Rihter je asistentka stažistka na Visoki šoli za socialno delo.

Kvalitativni pristopi v (evalvacijskem) raziskovanju so bili dolgo časa in so še vedno predmet kritik pozitivistično usmerjenih raziskovalcev. Kljub kritikam so potrebe po evalvacijskem raziskovanju spodbudile pragmatičen pristop, ki ni predan predpostavki, da je pravilna le ena raziskovalna metoda, ampak metode izbiramo v odvisnosti od raziskovalnega vprašanja. Avtorica na podlagi evalvacije dela projekta prostovoljnega dela na Šolskem centru Velenje ugotavlja, da je kvalitativni pristop še posebej primeren za evalvacijo procesa dela, za evalvacijo (ne)namernih učinkov in za evalvacijo doseganja ciljev z vidika prostovoljcev. V zadnjem delu članka poda še nekaj napotkov, kako povečati verodostojnost evalvacije, ki temelji na kvalitativnem pristopu. Avtorica meni, da je treba spodbuditi kvalitativne strategije evalviranja projektov prostovoljnega dela, saj le na ta način dobimo kompleksno sliko posameznega projekta.

Ključne besede: kvalitativno raziskovanje, izbira metodologije, raziskovalna paradigma.

Žarko Tepavčević

DRUŽINA IN PROSTI ČAS

Mag. Žarko Tepavčević, univerzitetni diplomirani socialni delavec, je samostojni svetovalec na področju družine na Centru za socialno delo Ljubljana-Šiška.

Prosti čas je vzajemni interes družine, fokus interakcije in komunikacije ter priložnost za preskus in razvoj novih družinskih odnosov. Aktivnosti v prostem času, v katerih sodeluje vsa družina, v večji

POVZETKI

meri pripomorejo k izboljšanju medsebojnih odnosov kot aktivnosti, v katerih sodelujejo posamezni člani. Spremembe v strukturi družine in opredelitvi posameznih vlog se odražajo tudi na spremembah v preživljanju prostega časa. Velik vpliv na aktivno preživljanje prostega časa imajo življenjski pogoji, zlasti socialnoekonomski položaj družine. Če se izboljšajo življenjski pogoji, se kvalitativno spreminja tudi prosti čas, ki je zelo pomemben za zdravje in kakovost življenja vsakega posameznika, družine in družbe.

Ključne besede: družinski odnosi, življenjski pogoji, kvaliteta življenja.